Anul al 61-lea
8 Pagini

EXEMPLARUL 10 LEI
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 169 Miercuri 21 Iunie 1944
8 Pagini

ABONAMENTE
UNIVERSUL PROVINCIA: Lei 700 pe 3 luni, Lei 1300 pe 6 luni, Lei 2500 pe 12 luni
CAPITALA: Lei 800 3 luni, Lei 1400 6 luni, Lei 2600 12 luni
AUTORITAŢI Lei 3500 pe an

UNIVERSUL

ABONAMENTE
U. LITERAR 6 luni 450 lei 12 luni 800 lei. U. COPIILOR 6 l. 460 lei-12 l. 900, RADIO U. 6 l. 600 lei-12 l. 1000. Z. ŞTIINŢELOR 6 l. 600-12 l. 1000 lei. VESELIA 6 l. 450-12 l. 800 lei. TR. SUFLET 6 l. 220-12 l. 600 lei.

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR
ŞI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

BIBLIOTECA CENTRALA

CONCURSUL FUNCŢIONARILOR REFUGIAŢI

O datorie elementară de gospodărie administrativă a determinat în multe ţări o repartiţie a funcţionărimii, potrivit nevoilor cerute de împrejurările create de starea de război. In locul funcţionarilor mobilizaţi din departamentele ori instituţiile aglomerate de lucrări mai mult ca în vremurile normale, au fost trecuţi funcţionari din serviciile cu activitate redusă spre a evita angajări de funcţionari noi cari ar crea alte sarcini bugetului destinat în primul rând nevoilor apărării naţionale. Menţinerea funcţionarilor publici evacuaţi din provinciile din apropierea frontului s'a impus automat, nu numai ca un imperativ al omeniei, dar ca un comandament social care se înţelegea dela sine.

Unele autorităţi au putut găsi, pentru salariaţii lor în refugiu, o întrebuinţare imediată potrivit priceperii şi pregătirii fiecăruia.

Evacuarea populaţiei din Nordul ţării şi a centrelor orăşeneşti, în satele ferite de pericolul bombardamentelor, a creat, pentru viaţa rurală, o serie de probleme cari sunt complet necunoscute multora dintre primarii comunelor supraaglomerate.

Sunt în refugiu magistraţi tineri, instalaţi în diferite sate şi cari ar putea foarte bine — provizoriu, firește — îndeplini datoriile ce incumbă administrarea comunei respective, în aşteptarea altor însărcinări ori a zilei dorite de toţi, a întoarcerii fiecăruia la căminul şi îndeletnicirile lui.

Nu ştim, din păcate, cât va mai dura războiul. Dacă va fi nevoe ca populaţia orăşenească, funcţionarii publici şi anumiţi refugiaţi, să mai rămână încă în satele unde sunt evacuaţi sunt zeci de probleme de igienă, de aprovizionare, de încălzire, etc., cari au deosebită însemnătate pentru existenţa tuturor şi cari pot fi mai uşor soluţionate de cei cari prin cunoaşterea legilor şi prin experienţa lor pot găsi căile practice şi urgente pentru satisfacerea cerinţelor de primă necesitate.

Supunem celor în drept sugestia de mai sus, cu nădejdea că ea va fi luată în consideraţie şi aplicată acolo unde este posibil.

STAGNARE PE FRONTUL DE INVAZIE

Berlin 19 (Rador). — **O ştire a Biroului Internaţional de Informaţiuni, retransmisă de agenţia DNB, anunţă:**

Din divresele sectoare ale frontului de invazie nu se comunică nicio informaţie privitoare la o-peraţiuni de importanţă apreciabilă.

Trupele americane, care înaintând Duminică după amiază la Saint Sauver le Viconte, au atins coasta de vest a peninsulei Contentin, se străduesc acum să-şi întărească poziţiile în regiunea Barneville, deoarece se aşteaptă la contraatacuri germane din sud şi din nord.

Pe de altă parte, armata întâia americană a rămas inactivă în toate sectoarele frontului său.

In regiunea Saint Lo, nu s'au dat deasemeni nicăeri lupte importante pe ziua de Duminică. Comandamentul american şi-a retras din acest sector din imediata vecinătate a frontului formaţiunile sale blindate greu încercate prin bombardamentele puternice din zilele precedente. După informaţiuni mai exacte trimese de unităţile angajate în luptă, cel puţin una din diviziile blindate americane din sectorul Saint Lo poate fi considerată complet nimicită.

Numai în sectoarele din nord-est, între Berigny şi Couvains s'au numărat 167 care de tip Sherman distruse sau incendiate. Pierderile sângeroase ale atacatorilor au fost atât de mari în acest sector, deoarece ei au fost complet surprinşi de contraatacul german de Sâmbătă, precum şi datorită faptului că concentrările lor masive ofereau ţinte excelente armelor germane.

In cursul zilei de Duminică, formaţiuni blindate britanice au atacat fără niciun succes, în mai multe rânduri, garnizoana germană dela Tilly, înaintând pe cele două laturi ale drumului ce duce dela Bayeux spre sud.

Cea mai mare parte a atacurilor au dat greş înainte de a atinge liniile germane, oprite fiind de tirul bine reperat al apărătorilor. Câteva care de luptă reuşiseră să pătrundă, dar ele au fost respinse de o companie de vânători specializaţi.

ACTIVITATEA BATERIILOR GERMANE DE PE INSULA GUERNSEY

Berlin, 19 (Rador). — O baterie depe insula Guernsey a luat sub focul său în ziua de 18 Iunie, nu mult după ora 21, la apus de peninsula Cotentin, un distrugător inamic, care a obţinut mai multe lovituri şi care s'a îndepărtat spre nord, înconjurându-se de o ceaţă artificială deasă.

O altă baterie depe insulă a deschis focul asupra altor vase care s'a îndepărtat în grabă.

In aceleaşi ape, inamicul a pus în acţiune îndeosebi avioane de bombardament-vânătoare şi a efectuat cu ele o serie de atacuri nereuşite împotriva convoaelor germane.

In ciuda situaţiei atmosferice nefavorabile, vedete rapide au efectuat acţiuni de recunoaştere în ambele flancuri ale zonei de debarcare.

Vase anglo-americane scufundate de aviaţia germană

Berlin, 19 (Rador). — **Corespondentul special aerian al Biroului internaţional de informaţiuni transmite din Franţa de Nord următorul comunicat prealabil privitor la noul mare succes repurtat de avioane de luptă şi de avioane torpile, în cursul nopţii de Duminică spre Luni, împotriva flotei de invazie după cum anunţă agenţia „D. N. B.":**

Patru contratorpiloare şi 6 vapoare de comerţ, cu o deplasare totală de 50.000 tone, au fost atinse în mod grav de torpile aeriene şi de bombe de calibru greu.

Un contratorpilor, care făcea siguranţa drumului de asigurare a trupelor de invazie, a fost scufundat în clipa în care a fost lovit de torpile.

Un pachebot, de 10.000 tone, a fost deasemeni scufundat în timpul atacului dat de aviatorii germani, în urma gravelor avarii pe care le-a suferit.

Explozii puternice au fost observate pe bordul unui vapor de comerţ de 8000 de tone. Vaporul s'a scufundat câteva minute după plecarea formaţiunilor de avioane germane.

Pe de altă parte, au mai fost atinse o întreagă serie de alte vapoare.

Se aşteaptă încă alte noui rapoarte cu privire la adevăratul efect al atacurilor.

Avioanele germane de vânătoare au dat lupte şi în cursul zilei de Duminică, prin formaţii foarte importante care au operat atât pentru apărarea liniilor germane, cât şi în acţiune liberă de vânătoare.

In diverse lupte aeriene, aparatele Focke Wulf şi Meserschmitt au doborît 6 aparate de vânătoare americane.

COMANDAMENTUL DE CĂPETENIE AL ARMATEI

COMUNICAT

ASUPRA OPERAŢIUNILOR DIN ZIUA DE 19 IUNIE 1944

Pe Nistrul inferior, în Basarabia de mijloc şi pe frontul Moldovei, activitate de luptă redusă.

„FUNDAŢIA ARGEŞULUI"

Constituirea „Fundaţiei Argeşului", care s'a înfăptuit Joia trecută la Piteşti, adaugă la activul acestui judeţ un nou exemplu. Judeţul acesta care, după cum a spus d. profesor Mihai Antonescu cu prilejul discursului rostit la constituirea „Fundaţiei", — „a dat ţării atâtea jertfe, fiindcă cei mai mulţi morţi şi răniţi ai războiului dreptăţii noastre din Argeş sunt", se numără printre judeţele de frunte ale ţării, prin aportul lui de valori istorice, culturale, politice. Şi dacă tot el este locul de pelerinaj al Cavalerilor Mihai Viteazul aceasta pune şi mai mult în lumină cât de legate sunt de ei tradiţia monarhică şi cultul Regilor cari constitue temelia vieţii noastre de stat.

Scopul creării acestei „Fundaţii" nu este limitat numai la judeţul Argeş. Aceastâ Fundaţie, prin activitatea ce îşi propune, nu se mărgineşte la o iniţiativă cu efecte umane locale ci, urmăreşte o solidarizare a generaţiilor şi a claselor sociale şi în acelaş timp promovarea elitelor. Cu alte cuvinte obiectul activităţei acestei noui instituţii este de interes general. De altfel această activitate de ordin general rezultă şi din prevederile statutului „Fundaţiei" cu privire la membrii ei de drept. In afară de Episcopul Argeşului, membrii de drept vor fi foştii şi actualii miniştrii, subsecretarii de stat, secretarii generali de ministere, profesorii universitari, ofiţerii generali, membrii clerului dela arhierei în sus, născuţi în Argeş sau din familiile argeşene cari vor fi sprijinit desvoltarea judeţului. Se mai prevede ca membrii de drept toţi foştii elevi şi absolvenţi ai liceului din Piteşti cari au ajuns elemente reprezentative ale Ţării sau cari, prin activitatea lor au continuat să sprijine desvoltarea judeţului Argeş şi a instituţiilor lui. Şi ca o completare, pentru a se întâlnesni o cât mai largă colaborare, statului prevede ca membrii de drept reprezentanţi ai autorităţilor din toate domeniile. Această alcătuire statutară evidenţiază intenţiunea unei cât mai largi activităţi pe teren în colaborare cu organele statului.

„Consider Fundaţia — o spus d. profesor Mihai Antonescu — drept o expresie de împlinire a datoriei generaţiei noastre şi mă adresez, în primul rând, oamenilor din această generaţie chinuită a oamenilor condamnaţi să trăiască între două războaie, a oamenilor cari nu au avut copilărie şi nu au avut tinereţe, a oamenilor cari au pe spatele mic de copil rănita grea a datoriei".

„Fundaţia Argeşului" îşi razimă activitatea pe Biserică şi şcoală ,pe cărturari şi ţărănime, în slujba cărora se angajează să stea permanent şi, vice-preşedintele consiliului de miniştri a subliniat aceasta adăogând că chemarea sa se adresează şi către toţi cărturarii argeşeni, către toţi acei cari vor să muncească, să creieze şi cari vor primi în acest scop sprijinul Fundaţiei, fiindcă Fundaţia Argeşul este — a încheiat d. Mihai Antonescu cuvântarea sa — „o mărturie a râvnei pe care fiecare dintre argeşeni trebue să o pună în slujirea Patriei noastre şi a destinului românesc".

PUTERNIC CUTREMUR LA LOS ANGELES

Lisabona 19 (Rador). — **Corespondentul agenţiei „DNB" transmite:**

Un al doilea puternic cutremur a avut loc la Los Angeles în seara zilei de Duminică. Cutremurul a durat mai multe secunde şi a pricinuit stricăciuni clădirilor.

MISTERUL INCEPE SĂ SE LIMPEZEASCĂ?

„Wuwa" este un proectil acţionat de rachete?

Pentru oricine citeşte cu atenţie relatările diferiţilor corespondenţi de presă asupra acţiunii şi înfăţişării nouei arme germane, devine evident că d. Morrison, ministrul de interne britanic, s'a înşelat când a calificat noua armă drept „un avion fără pilot". Militarii germani o numesc „corp exploziv" şi sunt astfel mai aproape de adevăr. „Wuwa" pare să fie un proectil de mare calibru, acţionat de rachete. Aceste rachete produc şuerătura caracteristică şi lasă în urmă fumul exploziilor lor.

Racheta — una dintre cele mai vechi arme — a reapărut în războiul modern sub forma aruncătoarelor cu mai multe ţevi — folosite pe o scară întinsă în campania din est, pentru bombardări asupra unor obiective apropiate — şi apoi ca armă de bord pentru avioanele de vânătoare. In aceste două cazuri, bătaia proectilelor este de câţiva kilometri. De oarece racheta nu suferă nici o lovitură la pornire, ea poate fi înzestrată nu numai cu explosivi mai sensibili şi deci mai puternici, dar poate primi şi o cantitate mai mare de exploziv într'un proectil cu pereţii subţiri şi cu un volum mare.

Rachetele au viteze mici şi o capacitate de pătrundere redusă; ele acţionează mai ales prin forţa lor explozivă şi prin presiunea pe care o produc. Când e vorba însă de rachete mari, menite să atingă un obiectiv depărtat, manevrarea lor constitue o problemă balistică dintre cele mai grele.

Această problemă a fost rezolvată de creatorul lui „Wuwa". Se poate presupune astăzi, cu multe şanse de adevăr, că noua armă germană este un proectil acţionat de rachete şi lansat dintr'un punct sau mai multe de pe coasta de nord a Franţei.

Turburări sângeroase în Egipt

Antakya, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Informaţiuni primite din Cairo semnalează că în Egipt s'au produs turburări sângeroase cu prilejul alegerilor parţiale.

In circumscripţia electorală Arak, wafdiştii au avut ciocniri cu partizanii opoziţiei. O persoană a fost ucisă şi cinci altele rănite.

Noui planete descoperite

Berlin, 19 (Rador). — S'au descoperit recent 14 noui planete.

Descoperirile au fost făcute de profesorul Reinmuth dela observatorul universităţii din Heidelberg şi de astronomii finlandezi prof. Oterma şi prof. Vreisaelae dela universitatea din Turku.

Noile planete sunt mici, una singură depăşind mărimea 14.

Mica planetă descoperită în 1943 de astronomul prof. Arrend care este al 1363-lea corp ceresc de acest fel, a fost denumită la propunerea descoperitorului, „Crăciun".

Presa elveţiană cere libertate politică

Berna, 19 (Rador). — Corespondentul agenţiei D. N. B. transmite:

Uniunea presei elveţiene s'a ocupat din nou, în sesiunea care a vut loc la Murten, despre controlul presei, faţă de care a luat atitudine critică.

In această privinţă comunicatul Uniunii cuprinde între altele următoarele:

Presa elveţiană vrea să-şi îndeplinească greaua sa sarcină în serviciul ţării şi pe viitor. Ea va respecta limitele impuse de faptul neutralităţii elveţiene, cu condiţia de a i se lăsa libertatea politică indispensabilă informării şi instruirii poporului, asupra evenimentelor importante, interne şi externe, din punct de vedere elveţian.

Presa aşteaptă să i se îngădue, într'o epocă în care primejdiile sporesc din nou, împlinirea datoriilor sale de informare rapidă, fără a i se opune piedici de caracter pur birocratic.

Numai în felul acesta se poate face faţă cu succes valurilor de svonuri deosebit de primejdioase pentru menţinerea frontului intern în epoci atât de critice.

MENŢINEŢI-VĂ CALMUL ŞI CURAJUL!

S'a observat că îndată ce comunicatele orare dela posturile noastre de radio emisiune, semnalează prezenţa avioanelor perturbatoare şi de hărţuială într'o regiune oarecare a ţării, chiar dacă se precizează că nu este pericol aerian, totuşi populaţia din mai toate oraşele se neliniştește ba, o bună parte îşi întrerupe activitatea.

Publicul trebue să înţeleagă că, aceste informaţii asupra situaţiei aeriene de pe întreg teritoriul naţional, se dau tocmai pentru a se cunoaşte din vreme regiunea deasupra căreia aceste avioane vor sbura, astfel ca numai în această regiune să se ia măsurile necesare, iar în restul ţării să se continue activitatea.

Pândarii Serviciilor de pândă aeriană stau de veghe zi şi noapte, astfel că populaţia poate fi sigură că nu va fi surprinsă de atacul aviaţiei inamice, fără a fi alarmată la timp.

Menţineţi-vă calmul şi curajul, continuaţi-vă activitatea şi nu faceţi jocul duşmanului.

PERUGIA

Perugia: *POARTA ETRUSCĂ*

După cum reese din comunicatele oficiale, în luptele din Italia, Perugia, faimoasa cetate universitară în care au fost adăpostiţi mii şi mii de studenţi străini, se află acum în zona focului.

Poate că norocul, ajutat de felul cum se desfăşoară azi luptele din Italia, va face să fie cruţat nu numai un centru de artă şi de cultură, nu numai un oraş care prin el însuşi reprezintă un muzeu impresionant, dar o cetate unde vestigiile arhitecturii etrusce, vechi de sute de ani înaintea erei creştine, dau măsura unei civilizaţii constructive, care a înfruntat mileniile fără ca totuşi istoria să descifreze cu precizie în ce a constat viaţa şi aşezările bogatei şi puternicei naţiuni care stăpânea Toscana şi Umbria.

Perugia, în care s'au ţinut cinci conclavuri papale în secolele al XIII-a şi al XIV-a, are numeroase clădiri monumentale, biserici, fântâni cari grupează minuni de sculptură, palate şi galerii cari evocă numele celor mai mari personalităţi din istoria artelor erei creştine, dar pentru toţi cei cari urmăresc formidabilele distrugeri cauzate pe tot cuprinsul Europei de cele mai înfricoşetoare bombe explosive şi incendiare, gândul se îndreaptă spre acea misterioasă existenţă a poporului etrusc, despre cari vorbesc în mod elocvent urmele comorilor lui de artă.

Şi întrebările vin de la sine: dacă distrugerile continuă cu înverşunarea şi cu metodele radicale de azi, vor mai găsi cei cari vor veni după cei de acum, măcar urmele construcţiilor din felul celor ale etruscilor, cum este cel din clişeul de faţă?

Dacă nu se pune stavilă setei de distrugere, viitorimea nu va fi tot atât de nedumerită în ce priveşte existenţa şi arta popoarelor europene, cum au fost cei cari au studiat urmele existenţei poporului din Etruria?

Şi, în afară de artă, regiunea industrială atât de bogată a Perugiei, reprezinta şi ea o parte din acel patrimoniu de muncă şi de pricepere acumulate, patrimoniul Europei civilizate din secolul al XX-lea sortit flacărilor, fărâmiţării şi desfiinţării, dacă ecoul glasurilor de cuminţenie nu va ajunge la vreme în auzul celor răspunzători de soarta lumii!

V.

CONSECINŢELE MILITARE ŞI POLITICE ALE BOMBARDAMENTELOR CU METEORI DE DINAMITĂ

CE SE SPUNE LA BERLIN DESPRE FORŢA DE DISTRUGERE A NOUEI ARME GERMANE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular din Berlin

Berlin, 20. — **Este caracteristic pentru atitudinea opinei publice germane faptul că situaţia din Italia, care nu este de loc bagatelizată de cercurile militare, cât şi frontul invaziei nu mai este aproape de loc luată în seamă de opinia publică.**

Intreaga atenţiune este îndreptată asupra ştirilor despre eficacitatea noui arme germane. Azi d. a. s'a putut observa cum lumea făcea coadă la chioşcurile de ziare. Dar şi, în comentariile experţilor militari, noua armă se află pe primul plan al combinaţiilor militare şi chiar al celor politice.

Intrucât Londra se află de 80 ore sub focul noui arme germane, la Berlin se vorbeşte acum despre o „reluare a luptei pentru Londra", care, cum se ştie, a fost întreruptă acum 3 ani şi jumătate. Se crede că a început o „ofensivă non stop a meteorului de dinamită", care loveşte greu Londra, centrul de unde pornesc ordinele pentru frontu invaziei.

La Berlin există ferma convingere că măsurile britanice anunţate vor rămâne fără rezultate. Până acum nu s'a putut cosntata intervenţia aviaţiei de vânătoare britanice împotriva avioanelor germane fără pilot. Deasemenea intervenţia artileriei antiaeriene n'a avut niciun succes.

Efectul nemaipomenit al noui arme germane n'a putut fi deci până acum paralizată şi ea poate să-şi desfăşoare nestingherit forţa ei extraordinară de distrugere.

Etectele acestei arme noui se desfăşoară — după părerile germane — în direcţiile următoare:

1. Aprovizionarea din porturile din Anglia de sud şi dela Londra a armatelor generalului Montgomery este grav periclitată.

2. Anglia, care se află de doi ani în ofensivă, se vede acum, în toiul celei mai mari expediţii militare, împinsă în defensivă şi forţată să-şi schimbe dispoziţiile date pentru frontul invaziei.

3. Noua armă germană va avea cu siguranţă repercusiuni asupra politicii interne şi externe a Angliei, cât şi asupra legăturilor britanice cu restul lumii.

4. In special, nimbusul britanic al invincibilităţii şi al inatacabilităţii, care a fascinat atât de mult numeroase naţiuni, a suferit o lovitură gravă, de când insula britanică nu mai este o insulă.

După părerile germane, de acum încolo va fi imposibil de a se menţine teoria că Anglia posedă victoria sigur, dacă în pretinsa ultima fază a războiului Germania, aflată în defensivă, a luat pe neaşteptate iniţiativa, trecând la ofensivă.

Toate aceste argumente sunt susţinute de afirmaţia că Germania mai are rezervate câteva surprize. La Berlin se subliniază în mod continuu, că meteorul de dinamită nu este singura armă secretă germană.

TEATRUL DE RĂZBOI DIN FRANŢA

PRIN ELVEŢIA NORMANDĂ

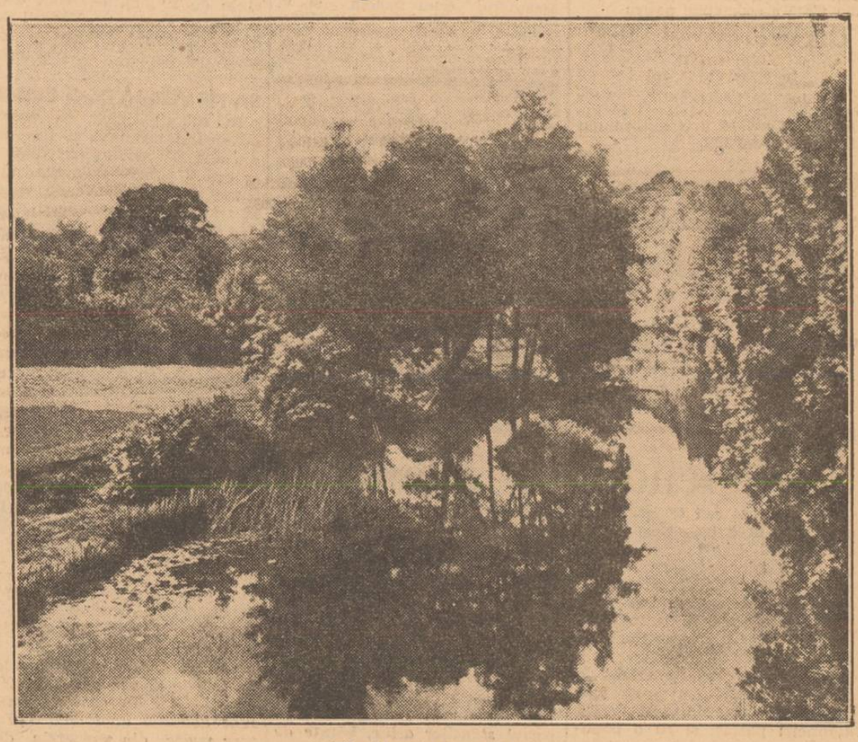

Elveţia normandă.

Dacă, într'o bună zi, nivelul mării ar scădea sau dacă fundul ei s'ar înălţa cu 40 de m., s'ar putea trece pe jos de pe coasta Normandiei pe insulele Jersey, Guernesey, Aurigny, Sercq şi Herm, **cari aparţin Angliei. Şi dacă s'ar mai repeta această scădere a apelor mării sau ridicarea fundului ei cu alţi 40 de m., atunci Franţa ar fi din nou împreunată cu solul Angliei, ca în timpurile preistorice, şi s'ar putea merge pe uscat dela** Cherbourg **la portul englez** Southampton. **Căci, trebue să se ştie că adâncimea mării în Canalul Mânecii nu trece de 73 de m., iar în foarte multe locuri nu e mai mare decât 35 de m. Dacă, dimpotrivă, ca în frumosul roman al d-nei Noelle Roger, „Le Nouveau déluge", nivelul mării s'ar înălţa cu 20 de m., apele crescând în timpul fluxului, fără să se retragă când vine refluxul, peninsula** Cotentin **s'ar despărţi, în partea de Sud, de restul Franţei şi s'ar transforma într'o mare insulă normandă.**

Fără a avea adevăraţi munţi, peninsula Cotentin, numită în primele timpuri ale evului-mediu Constantinus ager, **adică „ogorul Constantin", e foarte accidentată, mai ales în partea ei meridională. Numeroasele dealuri, a căror înălţime variază între 122 de m., la** Moncastre, **şi 368 de m., la** Saint-

(Continuare în pag. 2-a)